

ОУ”Св.Паисий Хилендарски”

с.Кранще,община Белица, област Благоевград,тел.074405-436,факс074405 436,е - mail:ou.kraishte@abv.bg

Утвърждавам:

Директор:.....
/Антонелета Кръстова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Изобразително изкуство

VII „а,б“ клас

2023- 2024 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1,5/ 54

Изготвил: ...*В.В.В.*.....
/Ибрахим Вакльов/

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО ЗА VII КЛАС

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Хорариум часове по учебен план:
1 часа седмично = 36 часа годишно.

2. Място и роля на обучението по изобразително изкуство за общообразователната подготовка на учениците от VII клас.

Учебният предмет „Изобразително изкуство“ формира художествени и общочовешки ценности. Заедно с учебния предмет „Музика“ той съставя културнообразователната област „Изкуства“.

Обучението по *Изобразително изкуство* в VII клас способства за разширяване на естетическите, творческите и емоционалните изяви на учениците.

3. Място и роля на обучението по изобразително изкуство, съотнесено към Държавните образователни изисквания (ДОИ).

Държавните образователни изисквания са основата, върху която конкретното учебно съдържание се интерпретира от учителя за създаване на модел за учебен процес. Той се подчинява на определен творчески замисъл и се ориентира към проблеми на природната и социално-културната среда.

4. Знания, умения и отношения.

Системата от знания, умения и отношения по изобразително изкуство, съотнесени към учебното съдържание, е резултат на продължителен процес на обучение.

Знанията са тази необходима основа, върху която се изграждат практически умения и отношения.

Практическите умения разкриват същността на учебния предмет „Изобразително изкуство“. Те отразяват зрителни представи и знания на учениците за околната среда.

Отношенията способстват за формиране на собствена естетическа оценка. Обучението по изобразително изкуство приобщава учениците към национални и общочовешки ценности, развива тяхната индивидуалност и способности за социална адаптация.

II. ЦЕЛИ

В VII клас обучението по изобразително изкуство включва следните по-главни цели:

- разширяване на представите за различните начини на отразяване на пространствените явления, които са свързани с историческото развитие на изобразителното изкуство;
- анализиране на специфичните особености на графичния дизайн – връзките и различията с другите визуални средства за информация и комуникация;
- диференциране на представите за реално и картинно пространство;
- мотивиране на лични позиции при обсъждане на художествени произведения.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО В VII КЛАС

Обучението по изобразително изкуство в седми клас е естествено продължение на предходните класове. Учебното съдържание по изобразително изкуство включва основни проблеми на:

- Възприемане на действителността;
- Възприемане на изкуството;
- Учебно-творческа дейност.

Очакваните резултати от обучението по изобразително изкуство включват знания и умения за:

- основни принципи на линейната и въздушната перспектива;
- строежа на формите в изобразителните, декоративно-приложните и синтетичните изкуства;
- използване на цветовете хармонии;
- пропорциите и строежа на човешкото тяло;
- прилагане на общите принципи за композиционно изграждане на произведения с изобразителен и декоративно-приложен характер.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е представено в обща за всички учебни предмети таблица, в която отделните колони имат следните особености за предмета „Изобразително изкуство“:

1. Ядра на учебното съдържание. Те включват обобщени групи проблеми за обучението в прогимназиалния етап: зрително възприятие и фантазия, изразни средства на визуалния образ, система от средства за визуална информация и комуникация, структура на художествената творба и др.

2. Стандарти на учебното съдържание. За разлика от другите учебни предмети, тук стандартите са израз на резултати през целия прогимназиален етап (V-VII кл.), а не са само при завършване на VII клас. Очакваните резултати за даден клас (колона 3) са общи за всички стандарти на съответното ядро.

3. Очаквани резултати по основни учебни проблеми и задачи. Учебното съдържание по изобразително изкуство не е разпределено по теми, а по учебни проблеми и задачи. Това осигурява правото на учителя сам да определя конкретното съдържание на учебната работа, включително нейното тематично съдържание, съобразено с Държавните образователни изисквания и конкретните условия на учебния процес.

4. Ключови понятия и знания на сетивно-аналитична основа. Те интерпретират особеностите на понятийния апарат по изобразително изкуство. Ключовите понятия не са нови в прекия смисъл на тази дума, но знанията за тях се разширяват във всеки следващ клас на основата на сетивното възприятие и практическа изобразителна дейност. С това се подготвя теоретическото им усвояване в гимназиалния етап.

5. Контекст и дейности. Контекстът включва конкретни начини за осъществяване на съответни дейности. В тази колона са отразени и някои специфични организационни форми за участие в изобразителна дейност или за формиране на определено отношение.

6. Възможности за междупредметни връзки. Тази колона има изключително значение за организацията и резултатите на целия учебен процес по изобразително изкуство, особено в прилагането на нови структури на учебното съдържание и съвременни методически подходи.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Ядра на учебното съдържание	Стандарти за учебното съдържание	Очаквани резултати по основни учебни проблеми и задачи	Ключови понятия и знания на стивено-аналитична основа	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
Ядро № 1. ЗРИТЕЛНО ВЪЗПРИЯТИЕ И ФАНТАЗИЯ	Стандарт № 1: <u>УЧЕНИКЪТ:</u> Наблюдава и диференцира различни елементи и визуални структури в околната среда: предмети, пространство, ситуации. Стандарт № 2: <u>УЧЕНИКЪТ:</u> Използва зрителната си памет за разкриване особеностите на възприеманите обекти и явления. Стандарт № 3: <u>УЧЕНИКЪТ:</u> Разграничава образи с фигуративно и нефигуративно съдържание. Стандарт № 4: <u>УЧЕНИКЪТ:</u> Създава фантазни образи, като комбинира и преработва визуални елементи на реални обекти, пространство, ситуации.	Ученикът трябва да: • <i>Разкрива и описва</i> пространствени явления, свързани с оптичките промени на линиите, формите, светлосияката и цветовете на възприеманите обекти. • <i>Разграничава и обяснява</i> пространствените възприятия, които са обект на линейната и въздушната перспектива. • <i>Съпоставя</i> различията при възприемането на картинното и реалното пространство. • <i>Разграничава</i> изразните средства във фигурални и нефигурални структурни образи. • <i>Съпоставя</i> реални и фантазни образи и изобразения на пространства и ситуации.	ПРОСТРАНСТВЕНИ ЯВЛЕНИЯ Зрително поле Перспективен хоризонт Убежна точка Дистанция Въздушна перспектива ФОРМА видове, строеж, функции СИСТЕМА НА ПЕРСПЕКТИВНО ПОСТРОЯВАНЕ реално и картинно пространство	На ученика трябва да се даде възможност да: 1. <i>Дискутира</i> по проблеми на пространството и композиционното израждане на художествени произведения, създадени през различни епохи и в различни видове и жанрове. 2. <i>Усвоява</i> основни понятия от перспективата като теория за пространството в изобразителното изкуство. 3. <i>Прилага</i> най-общо системата на перспективно построяване (единството на зрителната точка, перспективния хоризонт и убежните точки) при рисуването на натюрморт, пейзаж, интериор и фигурална композиция. 4: <i>Обяснява и мотивира</i> избора си на различни варианти на пространствено израждане. 5. <i>Създава</i> фигурални и нефигурални образи с едни и същи материали и техники и формообразуващи принципи. 6. <i>Изражда</i> фантазни пространства с видоизменени натурни елементи. 7. <i>Създава</i> фантазни пространства и ситуации по въображените.	ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА Използват се различни образни природни компоненти и връзки между тях за източници на зрителното възприятие и фантазия. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА Усвояват се общи понятия на художествената литература и на изобразителното изкуство – композиция, тема, сюжет, ритъм, реалност и фантазия. ТЕХНОЛОГИИ Разграничава се дизайнът като специфична дейност за формиране на предмети и среда в бита. МАТЕМАТИКА Диференцират се представите за разпообразнето на двумерни и тримерни геометрични фигури и тела.

<p>Ядро № 2. ИЗРАЗНИ СРЕДСТВА НА ВИЗУАЛНИЯ ОБРАЗ</p>	<p>Стандарт № 1: Ученикът: Усвоява особеностите на изразните средства при изграждане на различни по вид и жанр образи.</p> <p>Стандарт № 2: Ученикът: Комбинира изразни средства при плоскостно и обемно-пространствено изграждане на образите.</p> <p>Стандарт № 3: Ученикът: Интерпретира визуални образи по асоциации от различни сетива: зрителни, тактилни, слухови и др.</p> <p>Стандарт № 4: Ученикът: Избира и използва разнообразни материали и техники според съответната изобразителна задача.</p>	<p>Ученикът трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усвоява и избира възможностите за разнообразно комбиниране на цветовете, като използва тяхното различно пространствено възприемане. • Познава по-важните канони за пропорциите на човешкото тяло. • Разграничава използването на различни композиционни елементи: композиционен център, ритъм, динамика, равновесие, контраст. • Проучва и анализира поредица от образи за превръщането по асоциация на едни обекти в други. • Познава и прилага знанията по перспектива. • Усвоява и прилага основни познания по структурна комбинаторика. 	<p>ХАРМОНИЯ НА ЦВЕТОВЕТЕ видове хармонии, гама, колорит.</p> <p>СИСТЕМИ (канони) за пропорциите на човешкото тяло</p> <p>ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ на композиционното изграждане</p> <p>ВИДОВЕ КОМПОЗИЦИИ в изобразителните и декоративните изкуства</p> <p>КОМПОЗИЦИОННИ ЕЛЕМЕНТИ център, ритъм, динамика, равновесие, симетрия, асиметрия, контраст.</p>	<p>На ученика трябва да се даде възможност да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Развива и обогатява</i> цветоусещането си чрез системни упражнения в изобразителни и декоративни задачи. 2. <i>Използва</i> основните хармонии на цветовете – в топли и студени цветове, в контраст. 3. <i>Скитира</i> по натура и по памет човешки фигури, като се придържа към пропорциите на главните части на човешкото тяло. 4. <i>Разкрива</i> първоизточниците и главните елементи на орнаментите в различни произведения на българското декоративно изкуство. 5. <i>Изобразява</i> фази на последователното преобразуване на обекти по асоциации. 6. <i>Представя</i> в рисунки и пластички асоциативни интерпретации на словото – отделни думи, изречения или съчинения. 7. <i>Работи</i> с правилни модулни мрежи. 	<p>ГЕОГУИЯ И ИКОНОСИКА Осъзнават се връзките на архитектурата и на изобразителното изкуство с географските условия и икономическото развитие.</p> <p>ТЕХНОЛОГИИ Разграничава се дизайнът като специфична дейност за формиране на предмети и среда в бита.</p> <p>БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА Усвояват се общи понятия на художествената литература и на изобразителното изкуство – композиция, тема, сюжет, ритъм, реалност и фантазия.</p> <p>МУЗИКА Усвояват се общи понятия за изразните средства в музиката и в изобразителното изкуство.</p> <p>ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ Използват се теми и сюжети със спортно съдържание.</p>
---	---	--	--	--	---

<p>Ядро № 3.</p> <p>СИСТЕМА ОТ СРЕДСТВА ЗА ВИЗУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ</p>	<p>Стандарт № 1: Ученикът: Разбира връзките между текст и образ във визуалните средства за информация и комуникация.</p> <p>Стандарт № 2: Ученикът: Разчита знаците и символите в средствата за визуална информация и комуникация, като ги групира по видове от различни области: транспорт, търговия, култура, спорт.</p> <p>Стандарт № 3: Ученикът: Илюстрира примери на иконични и други знаци в системата на визуалната информация и комуникация.</p>	<p>Ученикът трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Разкрива и описва</i> средства за визуална информация и комуникация според тяхното място в заобикалящата природна и архитектурна среда. • <i>Разграничава и анализира</i> съдържанието и шрифта на текста според предназначението и мястото на средствата за визуална информация и комуникация. 	<p>СРЕДСТВА ЗА ВИЗУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ Постер Витрина Билборд</p> <p>ШРИФТ Художествен Компютърен Кириллица Латиница</p>	<p>На ученика трябва да се даде възможност да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проучва и представя чрез планска мястото на средствата за визуална информация и комуникация в природна и архитектурна среда. 2. <i>Анализира</i> взаимодействието на визуалните средства за информация и комуникация според тяхното място и предназначение. 3. <i>Дискутира и оценява</i> целесъобразността на визуални средства в общественото пространство. 4. <i>Предлага и излъчва</i> варианти за визуални средства за информация и комуникация в училищната среда. 	<p>ИСТОРИЯ И ВИЛИЗАЦИЯ Разглеждат се визуални знаци и символи през различни исторически епохи. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА Анализира се текстове в средствата за визуална информация и комуникация. ЧУЖДИ ЕЗИЦИ Разглеждат се визуални знаци и символи на съответната страна и народ. МАТЕМАТИКА Усвояват се визуални математически знаци и символи. МУЗИКА Усвояват се общи понятия за изразните средства в музиката и в изобразителното изкуство. ТЕХНОЛОГИИ Разграничават се визуални знаци и символи в дизайн на предмети и среда. ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ Усвояват се визуални знаци и символи в различните видове спортни прояви.</p>
<p>Ядро № 4.</p>					

<p>СТРУКТУРА НА ХУДОЖЕСТВЕНАТА ТВОРБА</p>	<p>Стандарт № 1: Ученикът: Усвоява понятията за основните видове и жанрове изобразително изкуство.</p> <p>Стандарт № 2: Ученикът: Разбира разликите между произведенията на изобразителното изкуство и народното творчество.</p> <p>Стандарт № 3: Ученикът: Анализира характерни елементи от съвързаността и формата на художествената творба и образци от народното творчество.</p> <p>Стандарт № 4: Ученикът: Формира представи за историческото развитие на българското и чуждестранното изобразително изкуство по епохи, художествени направления.</p>	<p>Ученикът трябва да:</p> <ul style="list-style-type: none"> Разграничава и описва най-общо особеностите на монументалните изкуства, дизайн и неконвенционалните форми. Разпознава и определя най-съществените особености на изграждането на форма и пространството в творби на изящните и декоративно-приложните изкуства от различни исторически епохи. Формира обща представа за архитектурата, изобразителното изкуство и най-известните негови представители през епохата на Възраждането в Италия, Северна Европа и България. 	<p>МОНУМЕНТАЛНИ ИСКУСТВА Стенопис Мозайка Витраж Паметник Мемориал</p> <p>ХУДОЖЕСТВЕН СИНТЕЗ</p> <p>ВЪЗРАЖДАНЕ</p> <p>ПЕРСПЕКТИВА</p> <p>ТРАДИЦИОННИ ХУДОЖЕСТВЕНИ ФОРМИ</p> <p>ПРЕДМЕТЕН ДИЗАЙН</p>	<p>На ученика трябва да се даде възможност да:</p> <ol style="list-style-type: none"> Посещава художествени галерии, музеи, изложби и ателиета за реклама и дизайн. Опразва впечатленията си от творби писмено и чрез рисунки. Следва мнения и оценки за творби и автори от изобразителното изкуство. Посещава ателиета на художници и работилници на майстори на народни художествени занаяти, като наблюдава и проучва творческия процес. Наблюдава, изследва и анализира произведения на монументалните изкуства в България и по света. Проучва албуми, каталози и други източници с произведения на изящните, декоративно-приложните и монументалните изкуства, дизайн в българското и чуждестранното изкуство. Проучва произведения от изобразителното изкуство и архитектурата на Възраждането чрез разглеждане на албуми с репродукции. 	<p>ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ Разглеждат се художествени произведения от различни епохи.</p> <p>МУЗИКА Усвояват се общи понятия за изразните средства в музиката и изобразителното изкуство.</p> <p>БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА Усвояват се общи понятия на художествената литература и изобразителното изкуство – вид, жанр, композиция, тема, сюжет, ритъм, реалност и фантазия.</p> <p>ЧУЖДИ ЕЗИЦИ Разглеждат се произведения на изобразителното изкуство и на архитектурата на съответната страна и народ.</p> <p>ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА Осъзнават се връзките на архитектурата и на изобразителното изкуство с географските условия и икономическото развитие</p> <p>ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА Формира се представа за ролята на изобразителното изкуство в борбата за екологична защита на околната среда.</p>
--	--	---	---	---	---

V. ОЦЕНЯВАНЕ – СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ.

Оценяването на резултатите от учебната работа по изобразително изкуство в прогимназиалния етап обхваща следните видове оценки:

- начална оценка – в началото на учебната година (входящо равнище);
- текуща оценка – за резултатите от отделни уроци или по-големи методически единици (дидактически комплекси);
- срочна оценка – в края на учебния срок (междинно равнище);
- годишна оценка – в края на учебната година (изходящо равнище).

Оценката по изобразително изкуство има дидактически и естетически показатели.

Дидактическите показатели се отнасят до изпълнението на поставените учебно-практически задачи и до усвояването на определени теоретични знания за изобразителното изкуство, които съответстват на Държавните образователни изисквания (ДОИ).

Естетическите показатели отразяват качествените характеристики на възрастовите и индивидуалните творчески прояви на ученика.

Оценката по изобразително изкуство е комплексна (съдържа дидактически и естетически показатели).

Цифровата оценка е задължителна и се формира по преценка на учителя, с отчитане на дидактически и на естетически фактори. При всички случаи оценката е поощрителна, в полза на ученика. Тя отразява желанието и интереса на ученика към участие в часовете по изобразително изкуство и стремежа му да развива собствените си изобразителни способности, творческо мислене и въображение.

I. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ.

При изпълнение на учебната програма по изобразително изкуство е необходимо да се имат предвид някои основни положения:

1. **Учебното съдържание не е годишно разпределение; ядрата не са раздели; стандартите не са теми.** От това следва, че учебната програма е изходен материал, основа за педагогическо творчество на учителя. В зависимост от конкретните условия за работа, учителят може самостоятелно да определя съдържанието, последователността, методите и организацията на уроците по изобразително изкуство, като се съобразява с Държавните образователни изисквания.

Препоръчва се в обучението по изобразително изкуство да се използват по-големи методически единици – **дидактически комплекси**. Те обединяват група уроци по общи учебни проблеми и задачи на едно или повече образователни ядра и стандарти.

2. В прогимназиалния етап се придава важно значение на **междупредметните връзки**. Те са предпоставка за успешна учебна работа. Същността на ядрото *Зрително възприятие и фантазия* свързва обучението по изобразително изкуство с предметите *Български език и литература, История и цивилизация*; ядрото *Изразни средства на визуалния образ осъществява връзка с Математика и Технологии*; ядрото *Система от средства за визуална информация и комуникация* се интегрира с визуалните знаци по всички учебни предмети; ядрото *Структура на художествената творба осъществява ясна връзка с учебните предмети Музика и Български език и литература*.

Засилените междупредметни връзки и нарастващото влияние на факторите на околната среда дават възможност в обучението по изобразително изкуство да се използва

организационната форма **образователен проект** с интегрално-ситуационно съдържание.

3. В обучението по изобразително изкуство е необходимо учителят да създава проблемни ситуации, които стимулират творческото мислене и мотивират творческата активност на учениците.

4. Резултатите от обучението по изобразително изкуство могат да бъдат проверявани и оценявани чрез различни **традиционни и съвременни методи и форми**: индивидуални и общи корекции, обсъждане на резултати от учебната дейност, контролни задачи, тест и др.

№	Учебна седмица по ред	Тема на урочната единица	Очаквани резултати	Методи и дейности, използвани при работа	Бележки
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	1.	Перспективни явления. У	Разграничава двата раздела на перспективата – линейната и въздушната, фронталните от нефронталните прави линии	Методи: беседа, анализ и оценка на изобразителните резултати Дейности: Разглежда ученически рисунки. Създава натюрморт с графичен материал, като отразява перспективните промени	
2.	2.	Рисуване на предмети с ръбеста форма У			
3.	3.	Пейзаж с архитектурен мотив. У	Прилага знанията и уменията си по линейна перспектива при изграждане на графичната рисунка	Методи: конференц, анализ и оценка на изобразителните резултати Дейности: Изгражда пейзажния мотив на два етапа с графични и живописни изразни средства, като определя техниката на работа	
4.	4.	Прилагане на познанията за линейна перспектива ПД			

5.	5.	Природен пейзаж. У	Изпълнява пейзажна рисунка по представа или след наблюдение, като съчетава линейната и въздушната перспектива за предаване на дълбочина в рисунката	Методи: конференс, анализ и оценка на изобразителните резултати Дейности: Изгражда пейзажния мотив на два етапа с графични и живописни изразни средства, като определя техниката на работа	
6.	6.	Прилагане на познанията за въздушна перспектива ПД			
7.	7.	Изкуството на новото време, XVII – XIX век У	Познава най-общо изкуството на барока, класицизма и романтизма	Методи: беседа, анализ на художествените примери Дейности: Съпоставя творбите, приложени в учебника, и ги разграничава по вид и жанр	
8.	8.	Хармония на цветовете. У	Притежава визуална представа за видовете цветови хармонии и тяхната роля като изразно средство за разкриване на художествената идея на творбата	Методи: конференс, беседа, анализ и оценка на изобразителните резултати Дейности: Разглежда приложените ученически рисунка и ги диференцира по вид цетова хармония. Създава натюрморт с живописен материал	
9.	9.	Натюрморт У			

10.	10.	Цветова гама. У	Познава видовете цветове гами и ги прилага при изпълнение на нефигурални упражнения и ескизи на пейзажни мотиви	Методи: конференс, анализ и оценка на изобразителните резултати- Дейности: Създава нефигурални цветове упражнения и пейзажи в различни цветове гами	
11.	11.	Нефигурални упражнения и ескизи на пейзажни мотиви в различни цветове гами по въображение ПД			
12.	12.	Проект за корица на книга У			
13.	13.	Колорит. У	Познава основните видове колорит, разграничава творбите на живописца според техния колорит. Използва цветовете като изразно средство	Методи: конференс, беседа, анализ и оценка на изобразителните резултати Дейности: Създава фигурална композиция по лични впечатления и преживявания. Подбира изразни средства с оглед на замисъла	
14.	14.	Колоритът във фигуралната композиция У			
15.	15.	Изкуството на новото време. У	Познава най-общо особеностите на различните направления на европейското изкуство от средата на XIX век	Методи: беседа, анализ на художествените примери Дейности: Сравнява творбите, приложени в учебника, и ги разграничава по вид и жанр	
16..17	16.17	Реализъм, импресионизъм и постимпресионизъм			

		У			
18.	18.	<p>Основни части и пропорции на човешкото тяло.</p> <p>У</p>	<p>Притежава най-общо познания за основните части и пропорции на човешкото тяло. Обсъжда особеностите на различните канони от историята на изобразителното изкуство</p>	<p>Методи: конферанс, беседа, анализ и оценка на резултатите от изобразителната дейност</p> <p>Дейности: Изпълнява графични скици от натура на човешка фигура или моделира фигурална композиция в кръгло или релеф по представа и въображение</p>	
19.	19.	<p>Рисуване на графични скици на човешка фигура от натура</p> <p>У</p>			
20.	19.	<p>Моделиране на фигурална композиция</p> <p>У</p>			

21.	20.	Серийно производство и еднократно проектиране. У	Има представа за появата, развитието и особеностите на дизайна и неговите видове. Разграничава творбите на дизайна от тези на декоративно-приложните изкуства	Има представа за появата, развитието и особеностите на дизайна и неговите видове. Разграничава творбите на дизайна от тези на декоративно-приложните изкуства	Методи: беседа, анализ на художествените примери и на идейните проекти на учениците Дейности: Съпоставя приложените в учебника дизайнерски разработки. Създава и идеен проект за предмет от бита в определена последователност
22.	20.	Проект за предмет от бита по избор У			
23.	21.	Проект за предмет от бита по избор У			
24.	21.	Дигитални творби и проекти в интернет. У	Познава различни художествени форми, свързани с мултимедийни изразни средства	Методи: учебна лекция, мултимедия, беседа, наблюдение Дейности: Създава творчески проекти по съвременни проблеми с дигитални средства	
25.	22.	Дигитална рисунка по тема У			
26.	22.	Модерно и съвременно изкуство. У	Притежава образни представи за особеностите на творбите на кубизма, експресионизма, кубизма и футуризма	Методи: учебна лекция, беседа, анализ на художествените примери Дейности: Умее да сравнява приложените в учебника репродукции на творби и да ги разграничава по вид	
27., 28	23,23	Фовизъм, експресионизъм, кубизъм, футуризм У			

29.	24.	Проект за корица на книга. У	Разграничава творбите на графичния дизайн. Оценява ролята на художествено оформената корица на книгата	Методи: конферанс, беседа, анализ и оценка на резултатите Дейности: Създава проект за корица на книга, като интегрира текст и образ
30.	24.	Прилагане на познанията за графичен дизайн		
31.	25	Художествено оформление на печатни издания У		
32.	25.	Интериорен дизайн. У	Разграничава проектирането на изделия за серийно производство от това на комплексното проектиране на средата, в която хората живеят, почиват, работят и се забавляват и т.н.	Методи: беседа, анализ и оценка на резултатите Дейности: Създава идеен проект на мебел за жилищен интериор в определена последователност и подходящи материали
33.	26.	Проектиране на мебели за обзавеждане на жилищен интериор У		
34.	26.	Модерно и съвременно изкуство. У	Съпоставя приложените в учебника творби и ги разграничава по вид и жанр. Различава етапите в развитието на модерното изкуство и коментира особеностите им	Методи: учебна лекция, беседа, анализ на художествените примери Дейности: Сравнява приложените в учебника творби и ги разграничава по вид и материал
35., 36.	27,27.	Абстракционизъм, дадаизъм, сюрреализъм У		

37.	28.	<p>Синтетични изкуства. Сценография. У</p> <p>Създаване на сценографски проект за театрална постановка У</p>	<p>Има най-обща представа за синтеза между различните видове изкуства и за синтетичните изкуства. Притежава известни знания за сценографията</p>	<p>Методи: конферанс, беседа; анализ и оценка на резултатите Дейности: Създава проект на позната театрална пиеса на етап графични скици и цветен ескиз или на обемен макет</p>	
38.	28.				
39.	29.	<p>Съвременни форми в изкуството, базирани на синтеза. У</p> <p>Мултимедийна презентация на тема „Синтезът между архитектурата, скулптурата и живописата“ У</p>	<p>Познава особеностите на интерактивните проекти, базирани върху традиционните и нетрадиционните форми на синтез между различните изкуства</p>	<p>Методи: онагледяване, учебна лекция, беседа, мултимедия, текуща проверка и оценка Дейности: Създава интерактивни проекти, като комбинира изразни средства на различни видове изкуства</p>	
40.,41	29.,30.				

42.	30.	Илюстриране на художествен текст ПД	Познава видовете илюстрации и начините на художественото им оформление според предназначението на книгата	<p>Методи: конферанс, беседа, анализ и оценка на резултатите</p> <p>Дейности: Създава 1 – 2 илюстрации на познат художествен текст и оформя макет на разтвор от две страници</p>
43.	31.	Видове дизайн – преговор и обобщение ОП	Систематизира и обобщава знанията за видовете дизайн и етапите на проектиране в писмена или устна форма	<p>Методи: конферанс, беседа, анализ и оценка на приложените художествени примери</p> <p>Дейности: Съпоставя поместените творби в учебника по вид, съдържание, форма, композиция и материали</p>
44.	31.	Модерно и съвременно изкуство. У	Познава най-общо различните направления в съвременното изобразително изкуство. Разпознава и коментира забележителни творби на художници от модерното изкуство	<p>Методи: учебна лекция, онагледяване, беседа, анализ на художествените примери</p> <p>Дейности: Сравнява приложените в учебника творби и ги разграничава по вид, съдържание, изразни средства и материал</p>
45.	32.	Попарт, опарт, кинетично изкуство, хепънинг и др. У		
46.,47	32.,33.	Мултимедийна презентация на тема „Стиллове в изкуството“ ПД	Познава спецификата на презентирането и спецификата на стилотовете в изкуството	<p>Методи: онагледяване, учебна лекция, беседа, текуща проверка и оценка</p> <p>Дейности: Създава интерактивни проекти, като комбинира изразни средства от различни</p>

				видове изкуства	
48.	33.	<p>Пърформанс и инсталация. У</p> <p>Създаване на инсталация У</p>	<p>Познава съвременните форми и жанрове в изобразителното изкуство и коментира известни произведения</p>	<p>Методи: конференц. беседа, анализ и оценка на резултатите</p> <p>Дейности: Създава творчески проекти в областта на съвременната визуална култура</p>	
49.	34.				
50.. 51.	34., 35.	<p>Модерно и съвременно изкуство – преговор и обобщение ОП</p>	<p>Познава най-общо различните направления в модерното и съвременното изобразително изкуство. Умее да диференцира творбите на художниците от различните направления</p>	<p>Методи: беседа, анализ и обобщаваща оценка на резултатите от преговора</p> <p>Дейности: Систематизира и обобщава знанията за особеностите на модерното и съвременното изкуство в писмена или устна форма</p>	
52..53	35.,36.	<p>Българско изкуство през XX век. 1878 – 1940 година У</p>	<p>Познава авторите и произведенията на българското модерно и съвременно изкуство</p>	<p>Методи: учебна лекция, анализ и оценка художествените примери</p> <p>Дейности: Разглежда и коментира творчеството на изявени български художници по жанр, съдържание и изразни средства</p>	

54.	36.	<p>Какво научихме в седми клас КО</p>	<p>Целта на процедурата е да се установи степента на усвоените през учебната година теоретико-художествени познания на ученика</p>	<p>Методи: визуален тест, анализ и цифрова оценка на резултатите</p> <p>Дейности: Отговаря на въпросите, като отбелязва верния отговор</p>	
-----	-----	--	--	--	--

ОУ "Св.Паисий Хилендарски" с.Краище, община Белица,
област Благоевград, тел.074405-436, факс 074405 436, mail:ou.kraishte@abv.bg

ОУ „Св.Паисий Хилендарски“ с.Краище

УТВЪРЖДАВАМ,

ДИРЕКТОР: Анидже Кьосова

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК
VII-, A, B- КЛАС

ЗА УЧЕБНАТА 2023 /2024 ГОДИНА

ХОНУРАРИУМ НА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ: 1 ч / 36 ч.
(срочен/годишен)

Изготвил: Авушка Джембазка

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Общуването на чужд език е една от основните компетентности, разписани в Европейската референтна рамка като ключови за личната успешна реализация и интегриране в обществото при съвременните условия на глобализация. Английският език отдавна е заел своето водещо място в световен мащаб както в сферата на комуникационните и информационните технологии, бизнеса и политиката, така и в средното и висше образование, медиите и туризма.

Настоящата учебна програма е предназначена за обучение на ученици в VI клас, които в края на VIII клас се очаква да постигнат **ниво A2 по Общата европейска езикова рамка**. Конкретната цел на програмата е да **наградят основните умения** – слушане, четене, говорене и писане, заложен в програмата за общообразователна подготовка по чужд език.

Програмата е съставена за 34 учебни часа годишно.

ЦЕЛИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

- ✓ Разширява и задълбочава знанията и уменията от шести клас и предходни класове.
- ✓ Надгражда основни и развива допълнителни комуникативни умения за общуване на английски език по тематични области от общообразователната подготовка.
- ✓ Затвърдява и разширява уменията за разбиране на несложни текстове за четене и слушане, обогатява лексиката.
- ✓ Надгражда основни и допълнителни умения за изразяване в писмена форма.
- ✓ Разширява знанията за граматическата система на английския език.
- ✓ Развива логическото мислене и уменията си за самостоятелно вземане на решения и търсене на връзки с усвоеното по други предмети.
- ✓ Развива и обогатява интереса и знанията за света и англоговорящите страни, възпитава в толерантност и разбиране на различни култури, развива умения за подкрепа на устойчивото развитие.

- ✓ Задълбочава междупредметните връзки.
- ✓ Гарантира висока мотивация и постижения.

Програмата представя **функционално граматичните категории**, контекста, в който те ще се изучават, и дейностите, чрез които учениците ще постигнат очакваните резултати.

Важно място се отделя и на интегрирането на обучението по английски език в общата образователна и учебно-възпитателна училищна програма и осъществяването на връзките между предметите. Изучаването на английски език не само ползва знания и умения от други учебни предмети, но от своя страна ги подпомага и обогатява, а също така създава условия за **формиране на стабилна ценностна система** и адекватно социално поведение в межкултурен контекст. Програмата конкретизира очакваните резултати и предлага **допълващи теми** по тематични области по всяко едно от четирите умения – слушане, четене, говорене и писане.

Ключовите четири езикови умения са разработени по тематични области, а не като цяло.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ОСНОВНИ УМЕНИЯ – СЛУШАНЕ, ЧЕТЕНЕ, ГОВОРЕНЕ И ПИСАНЕ (декомпозирани стандарти по тематични области)	НОВИ ЗНАНИЯ
I. Аз и другите <ul style="list-style-type: none"> • Интереси и предпочитания, бъдеща професия и/или занимание • Норми на поведение • Правила за интернет безопасност 	СЛУШАНЕ <u>Ученикът може да:</u> <ul style="list-style-type: none"> • разбира интереси и предпочитания от кратки текстове и диалози в подробности за тях; • разбира типични фрази и диалози по темите; • разбира указания, съвети и правила за нормите на поведение в различни ситуации и правила за интернет безопасност. 	ФОНЕТИКА+ <ol style="list-style-type: none"> 1. Diphthongs [ei], [ai], [au], [oi], [ou] 2. Long vowels 3. Смесово/логическо ударение в изречението ГРАМАТИКА+
	ЧЕТЕНЕ	

<p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира конкретни и необходими подробности от текстове и статии по темите, решава въпросници, попълва липсващи думи в контекст; • търси и намира информация в интернет по различни теми; • подрежда и попълва текстове и диалози, съотнася заглавия. <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може :</p> <ul style="list-style-type: none"> • при диалогична и монологична реч – да води кратък разговор без помощ от събеседника, като изисква и дава информация в подробности за своите предпочитания и интереси; • да описва накратко модели и норми на поведение в различни ситуации; • да дава мотивирани предложения и съвети за безопасно поведение в интернет; • да разказва случки и събития по темите и прави изводи; • да описва свои постижения в различни области на училищния живот; • да описва какъв иска да стане и защо – бъдеща 	<p>1. Местоимения</p> <p>Относителни и въпросителни местоимения Who; Who(m); Whose; Which; That</p> <p>Неопределителни местоимения Some – Any Few – A few Little – A little All (of) – Most (of) Both (of) – None (of) Either (of) – Neither (of)</p> <p>2. Съществително име</p> <p>Определителен, неопределителен и нулев член. Количествено определяне – определители, които се използват едновременно за броеви и неброими съществителни.</p> <p>3. Прилагателно име</p> <p>Прилагателни, завършващи на: -ed -ing</p>
--	--

	<p>професия и занимание;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да помага на другите да изразят идеите си; • да ползва уместна лексика; говори с разбираемо произношение; • да представя устно презентация на правила за интернет безопасност. <p>ПИСАНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пише текст/ електронно писмо или да отговаря на въпросник; • прави описание на картина, снимка и др. • разказва за своите и чужди интереси; изразява мнение за норми и правила на поведение в обществото, интернет и в конкретна ситуация; • изразява убеденост; изразява и приема благодарности, съветва; • съобразява граматични и правописни норми; редактира, преподвежда и допълва кратки текстове; • пише кратък разказ; преразказва; • изработва постер/ презентация по зададена тема/ проект. 	<p>Adjectives comparing equal quantities as many.....as as few.....as as much.....as as little.....as</p> <p>Adjectives comparing unequal quantities more.....than fewer.....than less.....than</p> <p>Ред на подреджване на прилагателните имена – по избор.</p> <p>4. Наречия:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за начин; • за място. <p>5. Глагол и глаголни времена</p> <p>Модални глаголи – must, should Will/shall Герундий Глаголни фрази Фразеологични глаголи – често срещани</p>
--	--	--

<p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технологии • Транспорт • Рискове ежедневното 	<p>СЛУШАНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира обясненията на учителя и репликите на своите съученици; • разбира и разпознава от кратки текстове до 120 думи, обяви и диалози, видове транспорт, съобщения за бедствия и аварии, указания за поведение в извънредни ситуации; значими събития и рискови ситуации от ежедневието; • разбира и разпознава от кратки текстове приложението на нови технологии в ежедневието си. <p>ЧЕТЕНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира конкретни и необходими подробности и указания от текстовете по темите, разпознава видовете транспорт по характеристиките, разпознава рискове по описание; • попълва и комбинира текстове и диалози, поставя заглавия; • търси в интернет информация за нови технологии и рискове в ежедневието. <p>ГОВОРЕНЕ <u>Ученикът може :</u> При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да води кратък разговор без помощ от събеседника, 	<p>Условни изречения от нулев и първи тип</p> <p>Минало просто време или минало продължително време – положителна, отрицателна и въпросителна форма, кратки отговори, наречия за време, употреба, неправилни глаголи</p> <p>Used to</p> <p>Бъдеще просто време – положителна, отрицателна и въпросителна форма, кратки отговори, наречия за време, употреба</p> <p>Бъдеще време с be going to</p> <p>Бъдеще продължително време – положителна, отрицателна и въпросителна форма, кратки отговори, наречия за време, употреба</p> <p>Видове изречения – просто и сложно съчинено изречение, съчинителни съюзи</p> <p>ЛЕКСИКА+</p> <p>Основни лексикални групи за VI клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • личност и характер;
---	--	---

	<p>като изисква и дава информация в подробности за видовете транспорт и техните основни характеристики, изразява мнение;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва снимка/ картина на природно бедствие и др. • да дава предложения и съветва. <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разказва за новите технологии в ежедневието си, за пътуванията си с различни видове транспорт; • да дава съвети за поведение в рискови ситуации; • да ползва подходяща лексика и спазва граматически норми; • да говори с бавен до умерен ритъм и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането. <p>ПИСАНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пише текст/ електронно писмо/ разказ или да отговаря на въпросник, като описва преживяни пътувания или рискови ситуации; • съобразява граматични и правописни норми; редактира кратки текстове; • изработва постер/ презентация по зададена тема; • разписва правила и съветва за модели на поведение в 	<ul style="list-style-type: none"> • интереси и предпочитания; • норми на поведение; • селска и градска среда; • транспорт; • професии; • любими занимания; • спорт и здравословен начин на живот; • ястия, напитки (в заведенията за хранене); • опазване на околната среда; <p>Допълнителни лексикални групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • приятелства и интернет; • желания и предпочитания; • задължения и отговорности; • професия и професионални характеристики;
--	--	--

<p>III. Моето всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спорт здравословен начин на живот 	<p>рискови ситуации и в обществения транспорт.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ваканция и пътуване.
<p>СЛУШАНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и разпознава от кратки текстове до 150 думи, обяви, съобщения и диалози и описания на различни видове спорт, екипировка и правила; • разбира често употребявани изрази и фрази. <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • извлича основна информация и отговаря на въпроси по даден текст; • попълва въпросници, съотнася информация към видовете спорт; • търси и подбира информация в интернет за известни спортисти. <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може да:</p> <p>При диалогична реч – да води кратък разговор без помощ от събеседника, като изисква и дава информация в подробности за предпочитани спортове, за свои и чужди спортни постижения;</p> <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описва традиционни, нови и екстремни спортове и по снимка; 		

	<ul style="list-style-type: none"> • разказва и съветва за правила за безопасност при различни видове спорт; • описва любимия си спортист или отбор; • да говори с бавен до умерен ритъм и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането. <p>ПИСАНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разказва писмено за любимия си спорт, отбор или спортист; • съобразява граматични и правописни норми; • редактира и допълва кратки текстове и диалози. 	
<p>IV. Аз и природата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз опазвам околната среда 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и разпознава кратки текстове, новини, съобщения и диалози във връзка с околната среда, както и указания/ съвети за опазването ѝ; • разбира указания, намерения и изказвания общо по темата; • разбира често употребявани изрази и фрази. <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира конкретни и необходими подробности от 	

	<p>текстове, обяви, брошури и статии по опазване на околната среда;</p> <ul style="list-style-type: none"> • извежда кратки изводи от тематични текстове; • допълва, редактира и съотнася текстове и заглавия; • търси и намира информация в интернет по различни теми; • ползва липсващи думи в контекст; • решава кратки въпросници и тестове, извлича основна информация.. <p>ГОВОРЕНЕ <u>Ученикът може да:</u> При диалогична и монологична реч – да води описателен кратък разговор без помощ от събеседника, относно личния си принос в опазването ѝ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • описва накратко собственото си мнение; • ползва подходяща лексика и спазва граматически норми; • говори с бавен до умерен ритъм и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането. <p>ПИСАНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • пише кратко описание и дава кратки съвети за приноса на всеки към опазването на околната среда;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • съобразява граматични и правописни норми; • редактира кратки текстове. 	
<p>V. България и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Празнични традиции в България и по света • Световни дни 	<p>СЛУШАНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и разпознава по описание от кратки текстове до 120 думи, новини, съобщения и диалози, национални празнични традиции в света и България; • обвързва национални празници и чествания със съответните страни по света; • разбира често употребявани изрази и фрази; • извлича основна информация. <p>ЧЕТЕНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира конкретни и необходими подробности от текстове, обяви, брошури и статии за празници и чествания по света, световни дни; • извежда кратки изводи от тематични текстове; • допълва, редактира и съотнася текстове и заглавия; • търси и намира информация в интернет за отбелязването на световни дни; • попълва липсващи думи в контекст; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • решава кратки въпросници и тестове, извлича основна информация. <p>ГОВОРЕНЕ <u>Ученикът може:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • При диалогична и монологична реч – да води описателен кратък разговор без помощ от събеседника относно световни дни и традиции по страните по света; • да ползва подходяща лексика и спазва граматически норми, да говори с бавен до умерен ритъм, с интонация и произношение, непречещи на разбирането. <p>ПИСАНЕ <u>Ученикът може да:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • пише текст/ електронно писмо/ разказ или да отговаря на въпросник, като описва семейни, национални и международни празнични дни и традиции, • съобразява граматични и правописни норми; • отговаря на въпроси по текстове, поставя заглавия; • редактира кратки текстове.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ГОДИШЕН БРОЙ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ

За нови знания	50%
За упражнения, разговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценяване	5%

ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Устни изпитвания и участие в клас	минимум 2 оценки
Писмени задачи в клас и контролни работи	минимум 2 оценки
Работа по проекти – постери, презентации, други	минимум 1 оценки

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
Умения за общуване на английски език	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения – слушане, говорене, четене и писане чрез надграждане на граматическите и лексикални нива от общообразователната подготовка с акцент на говоренето и комуникативните умения, устно представяне на проекти пред аудитория.
Компетентности в областта на българския език	Междупредметна връзка с учебния предмет български език и литература чрез пряка връзка с изучаваните граматически категории в българския език, затвърждаване на частите на речта и обогатяване на лексиката и подбора на подходящи езикови форми.
Основни компетентности в областта на природните и обществени науки, информационните технологии,	<p>Междупредметни връзки с:</p> <ul style="list-style-type: none"> • човекът и природата – с акцент върху устойчивото развитие и Световните дни на ООН за опазване на природата; • география и икономика – с акцент върху странознанието и националните

<p>Физическо възпитание и спорт</p>	<p>традиции и кухня;</p> <ul style="list-style-type: none"> • информационни технологии – с развиване знанията и уменията за търсене, подбор и онагледяване чрез презентации на теми и лично мнение, интернет безопасност; • физическо възпитание и спорт – чрез разширяване на познанията в областта на спорта, спортисти с високи постижения, екип и екипировка.
<p>Социални, културни и граждански компетентности</p>	<p>Участие в екипи по проекти и индивидуални дейности, норми и правила на поведение, умения за презентиране на лично мнение, изказването и защитаването на лична теза, обща култура в областта на проблемите на съвременното, запознаването с чужди култури и традиции, уважение към семейните традиции.</p>
<p>Инициативност и предприемчивост</p>	<p>Генериране на идеи и взимане на решения в екип и индивидуално, изграждане на работни навици – спазване на срокове, изисквания към съдържание и оформление на проекти, иновации и генериране на нови идеи, личен пример и споделяне на добри практики.</p>
<p>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и здравословен начин на живот и спорт</p>	<p>Предлагане на идеи за принос към устойчивото развитие, даване на личен пример, регламентиране на здравословното хранене и начин на живот, възможните начини за опазване на околната среда; познаване на новите и нестандартни спортове, отбелязване на Световни дни на ООН за опазване на околната среда.</p>

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Обучението по английски език в VII клас по настоящата програма за разширена подготовка затвърждава, задълбочава и развива заложените четири ключови умения, като **акцентира върху:**

- ✓ индивидуалния подход, като дава възможност за развитие на личните умения, знания и интереси у всеки ученик чрез диференциране на дейностите в рамките на учебния час съобразно нивото на владеене на езика на всеки ученик;

- ✓ практическата насоченост на обучението и общуването в клас само на английски език;
- ✓ формиране на основна обща култура, социални и граждански компетентности, межкултурно общуване и развиване на толерантност;
- ✓ личностно изграждане чрез възможността за индивидуална и екипна изява и създаване на условия за презентиране на виждания и даване на личен пример;
- ✓ развитието на чувството за национална идентичност и уважение на семейните традиции;
- ✓ дава възможност на учителя да прилага разнообразни подходи, методи и стратегии в обучението, за по-широко приложение на информационните технологии и дигиталните компетентности на учениците;
- ✓ формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването, култура по опазване на околната среда;
- ✓ общуване в клас на английски език (родният език се използва при необходимост).

Използвана литература:

1. The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)
2. YOUR SPACE 2 – учебна система 5-7. клас на Cambridge University Press, одобрена от МОН със Заповед № РД 09-320/04.03.2014 г.
3. MESSAGES 2 – учебна система 5-7. клас на Cambridge University Press, одобрена от МОН със Заповед № РД 09-317/05.03.2007 г.
4. CAMBRIDGE ENGLISH: Key (KET) for Schools – Handbook for teachers for examination from January 2015 and official preparation materials
5. CAMBRIDGE ENGLISH: Flyers (YLE Flyers) Handbook for teachers for Starters, Movers, Flyers and official preparation materials
6. Да знаеш повече английски в 6. клас – учебно помагало, изд. Клет България ЕООД
7. Essential Grammar in Use 4th Edition A1-B1, Cambridge University Press
8. English Grammar in Use 3th Edition for intermediate students – silver version, Cambridge University Press

Час № по ред	Учебна седмица	Тема на урочната единица	Урочна единица за	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови знания	Контекст и дейности за всяка урочна единица	Методи и форми на оценяване по теми и/или раздели	Забележки
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	ПЪРВИ УЧЕБЕН СРОК IX	Unit 1 Countable and uncountable nouns	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения	Grammar: Countable and uncountable nouns with <i>some, any, a/an</i> and <i>no</i> Vocabulary: House and furniture	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа	

2	X	Unit 2 Past Simple and Past Continuous.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения	Grammar: Past simple and past continuous with when and while Vocabulary: Jobs	БЕЛ – глаголно време. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.	
3	X	How much are they? - p.12	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения	Grammar: Wh-questions; Question words Pronunciation: Intonation in Wh-questions Vocabulary: Clothes	БЕЛ – Устно общуване. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.	

4	X	Teenage fashion in Britain - p. 14 (Where do you buy your clothes? -p.98)	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на лингвистичните умения: четене, слушане и говорене: ACROSS CULTURES Skills& reading ACROSS BULGARIA Развиване на социалните умения: Project Учениците могат да говорят по теми, свързани с модата.		Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи, работа по проект.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа. Работа по проект.
5	X	A friend whose fashion style I admire p.16	Урок за упражнения	Развиване на лингвистичното умение: създаване на текст An article about fashion style		Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
6	XI	Future tense	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми свързани с музиката и музикалните инструменти.	Grammar: Future with going to and will Vocabulary: Types of music and musical instruments	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи БЕЛ-глаголно време Индивидуални задачи. Работа по двойки, диалози.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
7	XI	Unit 2 2b A dog which bends. - p.20	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми, свързани с филмовото изкуство.	Grammar: Defining relative clauses with who, which and where. Present simple with fixed times (for future) Vocabulary: Types of films	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.

8	XI	2c They're the best films ever!	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми, свързани с филмовото изкуство.	Grammar: Comparison of adjectives: much + comparative adjective; (not) as...as; Superlatives Noun determiners all / most / some / none / both (of) Vocabulary: Adjectives of opinion	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи, работа по групи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
9	XI	2d Dream job for a day -	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на лингвистичните умения: четене, слушане и говорене: REAL LIFE ISSUE Skills focus: listening and speaking CHATROOM Развиване на социалните умения: Project Учениците могат да говорят по теми, свързани с филмовото изкуство.		Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи, работа по проект.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа. Работа по проект.
10	XII	- Present Perfect tense	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми, свързани с пътуване и ваканции, могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: Present perfect simple with ever, never The definite article with places. Vocabulary: Holiday activities	БЕЛ-глаголно време Индивидуални задачи. Работа по двойки, диалози.	Участие в час, писмени задачи в клас. Домашна работа.

11	XII	Travelling.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми, свързани с пътуване и ваканции, могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: Present perfect simple with just, already and yet Pronunciation: /o/ book, /u:/ you	БЕЛ-глаголно време Индивидуални задачи. Работа по двойки, диалози.	Участие в час, писмени задачи в клас. Домашна работа.
12	XII	Holidays	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят по теми, свързани с пътуване и ваканции, могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: Present perfect simple with just, already and yet Pronunciation: /o/ book, /u:/ you	БЕЛ-глаголно време Индивидуални задачи. Работа по двойки, диалози.	Участие в час, писмени задачи в клас. Домашна работа.
13	XII	Holiday places	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на лингвистичните умения: четене, слушане и говорене: ACROSS CULTURES Skills focus: reading ACROSS BULGARIA Развиване на социалните умения: Project Учениците могат да говорят по теми, свързани с пътуване и ваканции.		БЕЛ – обогатяване на лексика; География-разширяване на знанията за държавите и туристическите дестинации, които те предлагат. Интегрирано изграждане на четирите езикови умения. Работа по проект.	Устно изпитване, участие в час, домашна работа. Работа по проект.

14	I	Would you like to come and stay?	Урок за упражнения	Развиване на лингвистичното умение: създаване на текст - Writing an invitation		БЕЛ – обогатяване на лексика; Интегрирано изграждане на четирите езикови умения.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
15	I	An embarrassing story.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: so + adjective/adverb (that)... such a/an + adjective + noun (that) so many/much + noun (that)... verb + so much (that)... Vocabulary: Adjectives of emotion -ed and -ing adjectives	Интегрирано изграждане на основни умения за комуникация, чрез разбиране и съставяне на устни послания. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
16	I	Phrasal verbs with up.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: Past continuous + past simple with when, while, as Past simple + Past simple with when Vocabulary: Phrasal verbs with up	Интегрирано изграждане на основни умения за комуникация, чрез разбиране и съставяне на устни послания. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.

17	I	Phrasal verbs with in	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да споделят минал опит или преживяване.	Grammar: be able to Vocabulary: Phrasal verbs with <i>in</i>	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
18	II	Addicted to computer games	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на лингвистичните умения: четене, слушане и говорене: REAL LIFE ISSUES Skills focus: listening and speaking CHATROOM Развиване на социалните умения: Project Учениците могат да говорят по теми, свързани с проблеми на тийнейджърите, могат да изразяват мнение.		Интегрирано изграждане на четирите езикови умения. Интегрирано изграждане на основни умения за комуникация, чрез разбиране и съставяне на устни послания. Работа по проект.	Устно изпитване, участие в час, домашна работа. Работа по проект.
19	II	Transport.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с транспорта и ориентирането в заобикалящата ги среда.	Grammar: too + adjective/adverb + to (not) + adjective/adverb + enough to Vocabulary: Adjectives and nouns of measurement Transport	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Устно изпитване, участие в час, домашна работа.

20	II	<p>Prepositions of places and movement.</p>	<p>Урок за нови знания</p>	<p>Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с транспорта и ориентирането в заобикалящата ги среда.</p>	<p>Grammar: Prepositions of place and movement Pronunciation: sentence stress and rhythm Vocabulary: Places in town</p>	<p>Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи</p>	<p>Устно изпитване, участие в час, домашна работа.</p>
21	II	<p>Landscape and environment.</p>	<p>Урок за нови знания</p>	<p>Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с опазване на околната среда.</p>	<p>Grammar: Countable and uncountable nouns with <i>too many, too much, not enough</i> Indefinite pronouns Vocabulary: Landscape and environment</p>	<p>Биология и здравно образование – опазване на околната среда. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи</p>	

22	III	Sightseeing – by land, sea or air!	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. ACROSS CULTURES Skills focus: reading ACROSS BULGARIA Учениците могат да говорят на теми, свързани с транспорт и пътуване.		География – опознаване на чужди страни. Интегрирано изграждане на четирите езикови умения. Интегрирано изграждане на основни умения за комуникация, чрез разбиране и съставяне на устни послания. Работа по проект.	Устно изпитване, участие в час, домашна работа. Работа по проект.
23	III	Household jobs.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани със задълженията у дома.	Grammar: Present perfect simple – place of time adverbials ever, never, just, already and yet Vocabulary: Household jobs	БЕЛ – глаголни времена, обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
24	III	Relationships.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с междуличностните отношения.	Grammar: Time adverbials with Past Simple and Present Perfect Simple Prepositions during and for with Past Simple should/shouldn't Vocabulary: Relationship words and phrases (1) Grammar: Defining relative clauses (2) with	БЕЛ – глаголни времена, обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
25	III	Unit 6	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и		БЕЛ – обогатяване на лексиката.	Устно изпитване,

		Tips which can help		лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с междуличностните отношения, семейството и справянето със стреса.	who, which, that, whose, where Vocabulary: Family Pronunciation: /æ/ family, /ɑ:/ father	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи.	участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
26	IV	Online bullying	Урок за упражнения	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. REAL LIFE ISSUE Skills focus: listening and speaking CHATROOM Учениците могат да говорят на теми, свързани с агресията в училище.	Интегрирано изграждане на четирите езикови умения. Интегрирано изграждане на основни умения за комуникация, чрез разбиране и съставяне на устни послания.	Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.	
27	IV	Collocations with make and do.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят на теми, свързани с техни преживявания, туризъм, ваканции и дейности през свободното време.	Grammar: Present perfect simple with for and since. How long? Vocabulary: Collocations with make and do	Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.	
28	IV	Computer language.	Урок за нови знания	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да говорят за бъдещи планове и намерения и на теми, свързани с използването на	Grammar: First conditional with if Vocabulary: Computer language	Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.	

29	V	International social customs	Урок за упражнения	<p>Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. ACROSS CULTURES Skills focus: reading ACROSS BULGARIA</p> <p>Учениците могат да говорят на теми, свързани с традициите и обичаите на различни култури.</p>		индивидуални задачи.	<p>Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.</p>	
30	V	Pen friend	Урок за упражнения	<p>Развиване на лингвистичното умение: създаване на текст – Writing an informal letter to a pen friend</p>		<p>БЕЛ – обогатяване на лексика; Изграждане на уменията за създаване на текст.</p>	<p>Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.</p>	
31	V	Sport	Урок за нови знания	<p>Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да</p>	<p>Grammar: Present and past rules and obligation: must/have to</p>	<p>БЕЛ – обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и</p>	<p>Устно изпитване, участие в час,</p>	

			разговарят на теми, свързани със спорта и спортната екипировка.	Vocabulary: Sport (equipment, people and actions)	класически средства за обучение, индивидуални задачи	писмени задачи в клас, домашна работа.
32	V	First Conditional.	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да разговарят на ежедневни теми, както и на такива свързани с приятелството и организирането на събития.	Grammar: First conditional with if/unless will future with when/as soon as Vocabulary: Adjectives with prefixes: un-, in-, and im-	БЕЛ – обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
33	VI	Relationships	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. Учениците могат да разговарят на ежедневни теми, както и на такива свързани с приятелството и организирането на събития.	Grammar: Clauses and linkers of contrast Vocabulary: Relationship words and phrases (2)	БЕЛ – обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Устно изпитване, участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.
34	VI	The end-of-year party .	Интегрирано развиване на когнитивните и лингвистични умения. REAL LIFE ISSUE Skills focus: listening and speaking Учениците могат да говорят на теми, свързани с приятелството и организирането на		БЕЛ – обогатяване на лексиката. Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас, домашна работа.

35	VI	End of year Revision	Урок за упражнения	събития. Учениците преговарят лексика, граматика и комуникативни фрази от урочните единици на учебника.	Използване на съвременни и класически средства за обучение, индивидуални задачи	Участие в час, писмени задачи в клас. Подготовка за тест за изходно ниво.
36	VI	General revision.		Учениците използват лексика, граматика и комуникативни фрази от урочните единици на учебника.		

Разработил: .....

(Име, фамилия, подпис)